

Obliba a konzumace piva v České republice v roce 2011

Technické parametry výzkumu

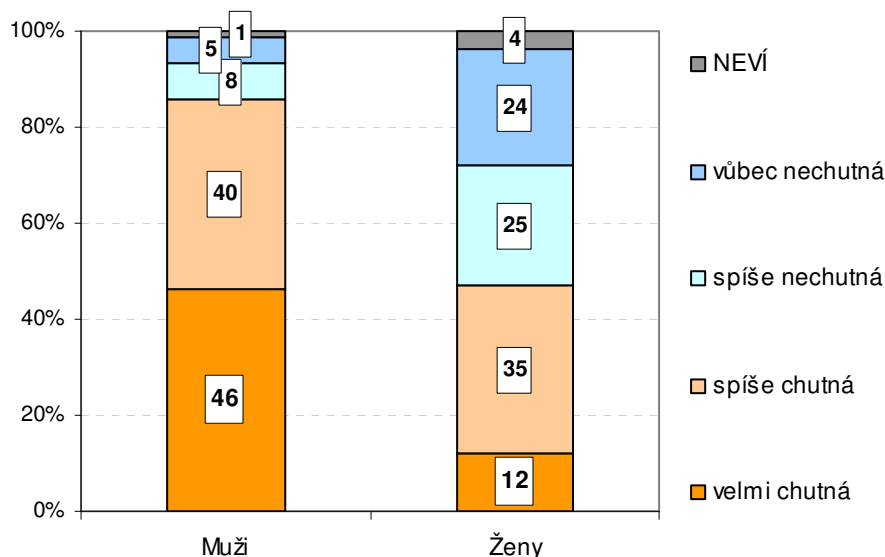
<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2011, v11-09</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Dílčí projekt:</i>	<i>Pivo v české společnosti</i>
<i>Autor projektu:</i>	<i>Jiří Vinopal</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. – 12. 9. 2011</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>984</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OR.94, OR.95, OR.96, OR.98, OR.188</i>
<i>Počet respondentů od 18 let:</i>	<i>937</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>14. prosinec 2011</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jiří Vinopal</i>

V září 2011 CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., zopakovalo některé otázky s tematikou piva, které jsou součástí výzkumného projektu Pivo v české společnosti probíhajícího od roku 2004. Tato tisková zpráva přináší základní výsledky o oblíbě piva mezi obyvateli České republiky, podílu konzumentů piva v dospělé populaci, o množství a frekvenci, s jakou pivo pijí, a také informace o postavení piva nealkoholického. Analýzy jsou prováděny na souboru respondentů s dosaženým věkem minimálně 18 let a mapují trendy ve sledovaných oblastech od roku 2004.

1. Obliba piva¹

Obliba piva v České společnosti se často považuje za daný fakt. Podobně jako u naprosté většiny dalších otázek, týkajících se piva, jsou však poměrně značné rozdíly mezi muži a ženami. Zatímco mužům pivo chutná téměř všem, mezi ženami je takových přibližně polovina.

Graf 1. Obliba piva mezi muži a ženami v roce 2011

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 09/2011.

Z hlediska dalších klíčových sociodemografických charakteristik, jako je věk a vzdělání, pak již větší rozdíly neexistují. To znamená, že uvedená obliba piva je u mužů i žen již dále prakticky totožná ve všech jejich věkových nebo vzdělanostních skupinách.

Zřejmě nepřekvapí, že ti, kterým pivo chutná, jej pak také více méně všichni pijí, avšak i mezi těmi, kterým spíše nechutná, jej konzumuje 41 % mužů a 32 % žen. Z těch, kterým pivo vůbec nechutná, jej také prakticky nikdo ani nepije.

2. Konzumace piva²

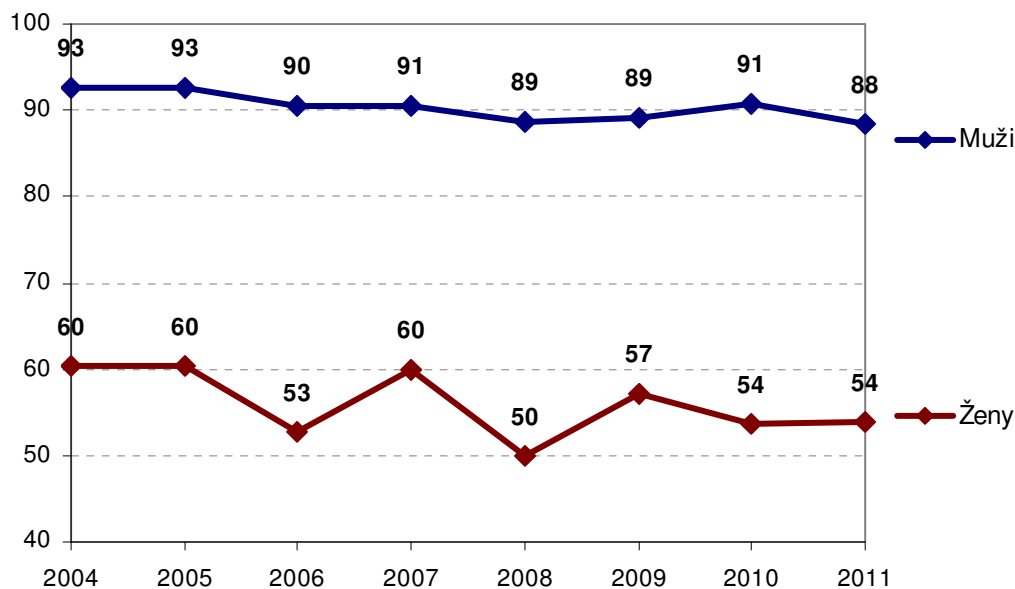
V České republice se dlouhodobě výrazně nemění podíl lidí, kteří pijí pivo, i pro letošní rok platí, že jejich podíly dosahují hodnoty kolem 90 % u mužů a mezi 50 a 60 % u žen. Ačkoli od roku 2004, kdy proběhl první výzkum na toto téma, konzumentů piva v populaci mírně ubývá, pokles je to velmi pozvolný a dá se proto stále říci, že pivo je univerzálním nápojem, který přinejmenším čas od času pijí téměř všichni čeští muži a

¹ Znění otázky: OR.98 „Řekněte prosím obecně, jak Vám chutná pivo? Velmi chutná, spíše chutná, spíše nechutná, vůbec Vám nechutná.“

² Znění otázky: OR.94 „Pijete někdy pivo? (Ano – ne)“

minimálně polovina českých žen. O poměrně univerzálních vzorcích konzumace piva svědčí tradičně také skutečnost, že podíly mužů a žen pijících alespoň někdy pivo se významně neliší mezi skupinami různého věku, vzdělání nebo příjmů.

Graf 2. Podíly konzumentů piva mezi muži a ženami v letech 2004 – 2011

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost* 09/2004, 09/2005, 09/2006, 09/2007, 09/2008, 10/2009, 09/2010, 09/2011.

K pozvolnému poklesu podílu konzumentů přitom z dlouhodobého hlediska dochází prakticky výhradně mezi muži; mezi nimi pak ve všech věkových skupinách s výjimkou těch nad 60 let. Systematičtěji se pokles projevuje také ve skupině mužů s maturitou, ostatní skupiny si však z dlouhodobého hlediska udržují přibližně stejné podíly konzumentů piva. Zajímavý může být také poznatek, že na snižování podílu konzumentů piva se výrazněji než jiné nepodílí žádná příjmová kategorie, ekonomické aspekty tedy, zdá se, nehrají roli v tom, zda lidé pivo pijí či nikoli.

3. Množství konzumovaného piva³

Vedle toho, zda člověk pivo pije, je dalším významným ukazatelem spotřebních vzorců také objem konzumace. Ten má smysl sledovat u těch, kteří pivo vůbec kdy pijí, což bylo v našem případě realizováno prostřednictvím dotazu na průměrný počet půllitrů za týden.⁴ Podobně jako podíly konzumentů, i množství vypitého piva se z dlouhodobého hlediska udržuje ve více-méně stálém rozmezí osmi až devíti půllitrů týdně u mužů a na

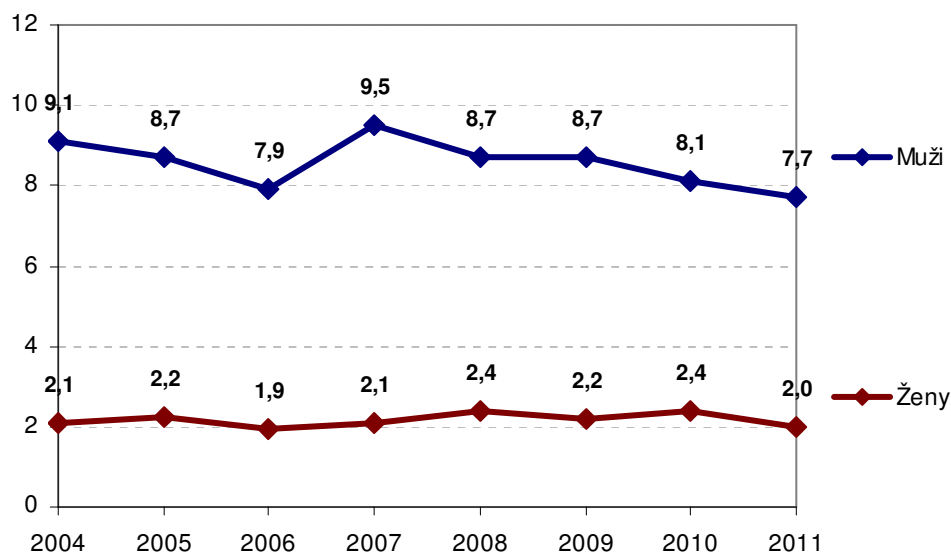
³ Znění otázky: OR.95 „Jaké množství piva přibližně vypijete za týden? Kdybyste to přepočítal na půllitry, kolik by to tak průměrně bylo?“

⁴ V takto koncipované analýze nejde o odhad průměrné spotřeby populace, nýbrž o sledování trendu v množství a způsobech konzumace piva u těch, kteří jej pijí.

úrovni přibližně dvou pšlitrů týdně u žen. I zde se však začíná rýsovat náznak trendu poklesu množství konzumovaného piva, což je paralelní proces k již uvedenému snižování podílu konzumentů. A ačkoli se pokles taktěž odehrává prakticky výhradně mezi muži, ani v tomto případě prozatím nelze vypořovat, že by za ním systematicky stály některé celé sociodemografické skupiny; k tomu, že i když už muži pivo pijí, pijí jej postupně stále méně, dochází více-méně paušálně.

Co se však zdá být zřejmé, je skutečnost, že situace se vyvíjí směrem ke střídmejším vzorcům konzumace piva. To je názorně vidět na faktu, že od roku 2004 postupně ubývá takových mužských konzumentů, kteří pijí v průměru více než 14 pšlitrů za týden (z 20 % na 14 %), a mírně i těch, kteří pijí 8 – 14 piv týdně (z 27 % na 23 %), a naopak se zvyšuje podíl takových mužů, kteří konzumují 3 – 7 pšlitrů týdně (z 33 % na 40 %).

Graf 3. Průměrné množství piva konzumovaného týdně muži a ženami v letech 2004 – 2011 (v pšlitrech)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost* 09/2004, 09/2005, 09/2006, 09/2007, 09/2008, 10/2009, 09/2010, 09/2011.

Pozn.: Hodnoty vypovídají o respondentech, kteří uvedli, že pivo alespoň někdy pijí (N v roce 2011 = 680).

Podobně jako v posledních letech i nadále platí, že menší průměrnou spotřebu než ostatní muži deklarují stabilně ti s vysokoškolským vzděláním (cca 6,5 pšlitru, oproti cca 8 pšlitřům v průměru týdně u ostatních vzdělanostních skupin). U žen, které pijí pivo, rozdíly podobného rázu vysledovat nelze. Stejně tak nadále platí, že se v míře spotřeby dlouhodobě prakticky neodlišují ani osoby, které žijí v domácnostech s různým ekonomickým statusem (posuzováno podle průměrného příjmu na člena domácnosti). V souvislosti s podobnými závěry v předchozí otázce to může celkově znamenat, že ceny piva jsou v České republice pro spotřebitele stále relativně nízké ve vztahu k příjmům a

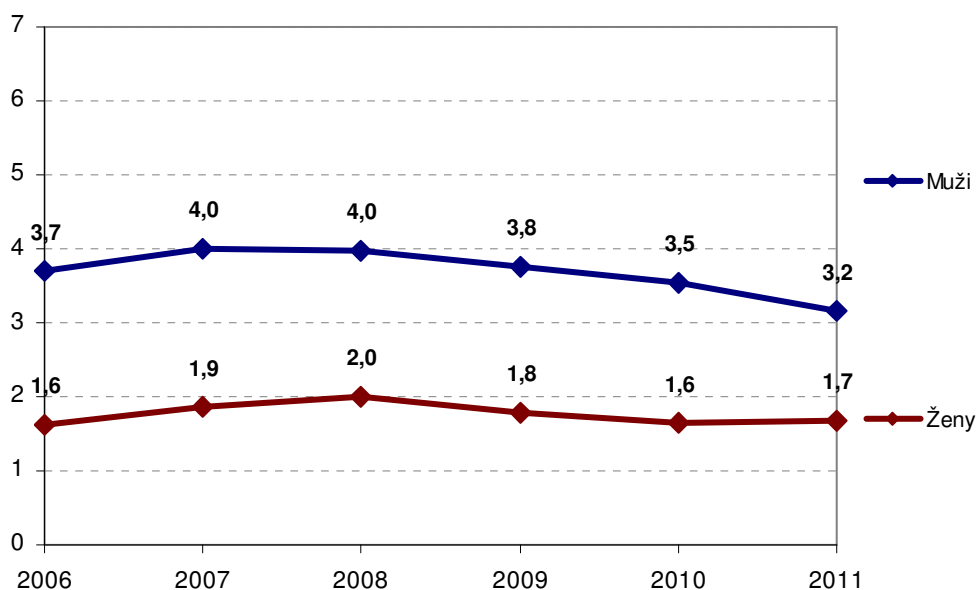
stejně tak ve vztahu k jiným druhům nápojů, a že pro konzumenty tedy nevzniká zásadní finanční otázka, zda a v jakém množství pivo pít. Případně, široký cenový rozptyl piv dostupných na českém trhu ji umožňuje řešit bez nutnosti omezovat spotřebu z finančních důvodů (podrobněji k tomuto viz tisková zpráva OR111214b).

4. Frekvence konzumace piva⁵

Frekvence konzumace je ukazatel, který napovídá, zda je nápoj běžným nebo spíše svátečním pitím. Její vývoj v posledních letech pak navíc dále doplňuje již načrtnutý obrázek klesajících trendů.

Pro rok 2011 platí, že průměrný počet dnů v týdnu, ve kterých si lidé dají nějaké to pivo, se pohybuje těsně nad hranicí tří dnů u mužů a pod hranicí dvou dnů u žen. Jinými slovy si muži dávají pivo v průměru přibližně třikrát a ženy přibližně dvakrát týdně.

Graf 4. Frekvence konzumace piva u mužů a žen v roce 2011 (udává průměrný počet dnů v týdnu, kdy si dají pivo)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost* 09/2006, 09/2007, 09/2008, 10/2009, 09/2010, 09/2011.

Pozn.: Hodnoty vypovídají o respondentech, kteří uvedli, že pivo alespoň někdy pijí (N v roce 2011 = 680).

Za klesajícím trendem, který je i tentokrát zejména na straně mužů, stojí opět svorně prakticky všechny věkové a vzdělanostní kategorie, snad jen s výjimkou skupiny nejmladších mužů mezi 18 a 29 lety. Sociodemografickými skupinami jde tedy popsany

⁵ Znění otázky: OR.96 „Jak často běžně pivo pijete? Teď nezáleží na množství, zajímá nás, v kolika dnech v týdnu průměrně se nějakého piva napijete.“

trend prakticky napříč, čeští muži postupně pomalu omezují počet dní v týdnu, kdy si dávají pivo. To lze názorně dokladovat zjištěním, že od roku 2007 se systematicky zmenšuje skupina takových, kteří pijí pivo každý den (z 26 % na 15 %), a naopak se zvětšuje skupina těch, kteří si pivo dávají dvakrát za týden (z 16 % na 24 %).

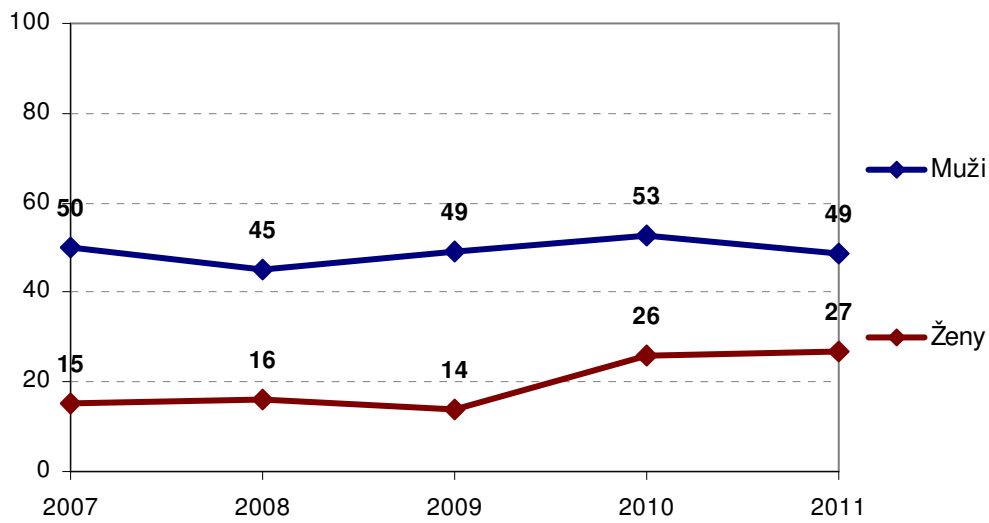
5. Nealkoholické pivo jako náhrada piva běžného⁶

Pravidelně od roku 2007 je zjišťováno, do jaké míry je, či není, nealkoholické pivo pro obyvatele České republiky samozřejmou náhradou piva běžného. Dotaz konkrétně zní tak, zda by respondent preferoval nealkoholické pivo, anebo jiný nealkoholický nápoj, v situaci, kdy si např. kvůli řízení automobilu nemůže dopřát běžné pivo.

Výsledky ukazují, že i přes jeho objektivně rostoucí spotřebu se v průběhu posledních pěti let vnímání nealkoholického piva nijak dramaticky neproměnilo, a stále tedy platí, že nealkoholické pivo samozřejmou náhradou piva běžného pro české obyvatele není. V situaci, kdy si normální pivo dát nemůže, automaticky zvolí pivo nealkoholické přibližně polovina mužů (49 %), mezi ženami by tak podle svých slov v roce 2011 učinilo 27 %. Ostatní si namísto nealko piva dají raději jiný nealkoholický nápoj, přičemž podíl těchto lidí je vcelku pochopitelně vyšší zejména mezi svátečními, méně pravidelnými konzumenty. Současně také nepřekvapí, že nealko pivo si objednávají ve větší míře ti muži a ženy, kterým pivo jako takové chutná a že s menší oblibou běžného piva klesá také pravděpodobnost, že si lidé objednají pivo nealkoholické.

⁶ Znění otázky: OR.188 „Představte si situaci, ve které byste si za normálních okolností dal pivo. Tentokrát si ho ale dát nemůžete, například protože řídíte. Dáte si tedy raději nealkoholické pivo, anebo nějaký jiný nealkoholický nápoj? (Rozhodně nealkoholické pivo, spíše nealkoholické pivo, spíše nějaký jiný nealkoholický nápoj, rozhodně nějaký jiný nealkoholický nápoj.)“

Graf 5. Nealkoholické pivo jako náhrada piva běžného v letech 2007 až 2011 u mužů a u žen (součet podílů odpovědí „rozhodně..." a „spíše nealkoholické pivo")

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 09/2007, 09/2008, 10/2009, 09/2010, 09/2011.

Pozn.: Hodnoty vypovídají o respondentech, kteří uvedli, že pivo alespoň někdy pijí (N v roce 2011 = 680).